

רע"פ 5641/16 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 5641/16

לפני:
כבוד השופט א' שהם
פלוני

המבקש:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת, מיום 7.6.2016, בע"פ 2280-03-16, שניתן על ידי כב' השופטים א' הלמן; ג' אזולאי; ו-י' שטרית

בשם המבקש: עו"ד איברהים סלימאן

החלטה

- לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת (כב' השופטים א' הלמן; ג' אזולאי; ו-י' שטרית), בע"פ 2280-03-16, מיום 7.6.2016, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על פסק דינו של בית משפט השלום בחדרה (כב' השופטת ל' יונג-גפר), בת"פ 52896-01-14, מיום 26.1.2016.

רקע והליכים קודמים

- נגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של איסור מכירת משקה משכר לקטין על ידי בעל עסק שבו נמכרים

עמוד 1

משקאות משכרים לשם שתיה במקום, לפי סעיף 193א(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). מכתב האישום עולה כי המבקש, שהיה בעלים של פיצווייה בנצרת, מכר ל-ע', קטין יליד 1996 (להלן: הקטין), ביום 16.4.2013, בקבוק ויסקי המכיל 0.7 ליטר משקה, בנפח של 40% אלכוהול.

3. ביום 26.1.2016, הורשע המבקש, לאחר ניהול משפט הוכחות, בעבירה של מכירת משקה משכר לקטין, לפי סעיף 193א(1) לחוק העונשין, שהיא עבירה אחרת מזו שיוחסה לו בכתב האישום. וזאת, בהתאם לסעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: החסד"פ), המאפשר הרשעה בסעיף אחר מזה שצוין בכתב האישום, ככל שאשמתו של הנאשם הוכחה מהעובדות שהוצגו לפני בית המשפט, והיתה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן.

4. ביום 13.12.2015, ניתן גזר דינו של בית משפט השלום. לצורך קביעת מתחם הענישה, התייחס בית המשפט לחומרת העבירה בה הורשע המבקש, ולנסיבות ביצועה, המצביעות על מכירת אלכוהול לקטין, "בכמות גדולה ובריכוז אלכוהול גבוה", על ידי בעל עסק. בהתחשב באמור, ובמדיניות הענישה הנהוגה במקרים דומים, קבע בית המשפט כי מתחם הענישה ההולם במקרה דנן "ינוע בין מאסר על תנאי לבין מאסר בפועל עד שנה". במסגרת בחינת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, שקל בית המשפט לקולה את עברו הנקי של המבקש, כמו גם את העובדה שמדובר במכירה בודדת. על בסיס שיקולים אלו, השית בית המשפט על המבקש את העונשים הבאים: 3 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור המבקש, במשך 3 שנים, עבירה של מכירת אלכוהול לקטין; וכן קנס בסך של 2,000 ₪, או 20 ימי מאסר תמורתו.

5. המבקש לא השלים עם פסק דינו של בית משפט השלום, והגיש ערעור לבית המשפט המחוזי, אשר נדחה ביום 7.6.2016. בית המשפט המחוזי דחה את השגתו של המבקש בנוגע להחלטה להתיר למשיבה להגיש תגובה לסיכומי, בציינו כי "ניתנה לסניגור האפשרות להשיב על סיכומי התשובה והוא בחר שלא לעשות כן, וממילא לא נטען ולא הוכח כי נגרם למערער [המבקש] עיוות דין". כמו כן, דחה בית המשפט המחוזי את הטענה בדבר שימוש לקוי שנעשה בסעיף 184 לחוק העונשין, בקבעו כי ניתנה למבקש הזדמנות סבירה להתגונן, לאור קו ההגנה הרחב שבחר. בהתייחס לערעור על גזר הדין, קבע בית המשפט המחוזי כי אמנם הרף העליון של מתחם הענישה אינו יכול לעלות על העונש המקסימלי הקבוע בצדה של העבירה, אך אין כל פגם ברף התחתון שקבע בית משפט השלום, ו"העונשים שהוטלו על המערער [המבקש] הם מתונים".

הבקשה לרשות ערעור

6. בבקשה לרשות ערעור, היא הבקשה שלפניי, טען המבקש כי עולות בעניינו שלוש סוגיות בעלות חשיבות משפטית רחבה: הסוגיה הראשונה, עניינה בשאלת סמכותו של בית המשפט "להרשות לתביעה להשיב לסיכומי הנאשם". הסוגיה השנייה עוסקת בפרשנותו של סעיף 193א לחוק העונשין, ובפרט בשאלה האם "מכירת משקה משכר לקטין לשם לקיחה אל מחוץ לעסק, על ידי בעל עסק שבו נמכרים משקאות משכרים שלא לשם שתייה במקום, מהווה עבירה פלילית אם לאו". הסוגיה האחרונה, נוגעת לפרשנותו של סעיף 184 לחוק העונשין, בדגש על "מבחן קו ההגנה", הוא לכאורה המבחן המכריע בפסיקה לעניין קיומה של אפשרות סבירה להתגונן.

7. לאחר עיון בבקשה ובצירופותיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות, שכן היא אינה נמנית על אותם מקרים חריגים המצדיקים מתן רשות ערעור "בגלגול שלישי".

הלכה ידועה היא, כי רשות ערעור לפני בית משפט זה, שמורה למקרים מיוחדים המעוררים שאלה משפטית כבדת משקל ורחבת היקף, החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים לבקשה, או כאשר עולה חשש כי נגרם למבקש אי-צדק או עיוות דין חמור (רע"פ 5464/16 לייזרוביץ נ' מדינת ישראל (12.7.2016); רע"פ 977/16 דין נ' מדינת ישראל (10.7.2016); רע"פ 5354/16 אדרי נ' מדינת ישראל (5.7.2016)).

8. אציין, בבחינת למעלה מן הצורך, כי אין בידי לקבל את טענותיו של המבקש אף לגופו של עניין. אשר לטענה בדבר תגובת המשיבה לסיכומי הנאשם בערכאה הדיונית, ברי כי לא נגרם למבקש כל עיוות דין שעה שבחר מרצונו שלא להגיב לתשובתה, וליהנות, כפי שנכתב בבקשה לרשות ערעור – מזכות המילה האחרונה. בנוגע לשאלה העוסקת בסעיף 193א לחוק העונשין, התרשמתי מניסיון של המבקש ליצור מחלוקת פרשנית, מקום שזו כלל לא קיימת. באופן דומה, אף סעיף 184 לחוק העונשין אינו מעלה כל שאלה פרשנית הדרושה ליבון, ואינני מזהה ספק בדבר ההזדמנות שניתנה למבקש להתגונן מפני הרשעה על בסיסו. ודוק; סעיף 193א(ב) לחוק העונשין, האוסר על "בעל עסק [...] שבו נמכרים משקאות משכרים לשם שתיה במקום", בין היתר, למכור או להגיש משקה משכר לקטין, למעשה מרחיב את האיסור הקבוע בסעיף 193א(1), העוסק אך במי ש"מוכר משקה משכר לקטין" (ראו, בהקשר זה: רע"פ 8491/15 אחרק נ' מדינת ישראל (13.12.2015)).

9. אשר על כן, דין הבקשה להידחות.

ניתנה היום, י"ג בתמוז התשע"ו (19.7.2016).

ש ו פ ט